

Kursplan

för kurs på grundnivå

Kulturgeografi I-II

Human Geography I-II

60.0 Högskolepoäng

60.0 ECTS credits

Kurskod:	KG1202
Gäller från:	HT 2007
Fastställt:	2007-06-13
Institution	Kulturgeografiska institutionen
Ämne	Kulturgeografi

Beslut

Denna kursplan är fastställd av styrelsen vid Kulturgeografiska institutionen 2007-06-13.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Grundläggande behörighet.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
1001	Landskap och miljö: skriftlig dugga	4
1002	Landskap och miljö: övningar och exkursioner	1.5
1003	Landskap och miljö: seminarium och inlämning	3
1004	Landskap och miljö: hemtentamen	6.5
2001	Ekonomiska geografier	7.5
2002	Urbana geografier	7.5
3001	Befolkning, utveckling och globalisering: litteratur	9
3002	Befolkning, utveckling och globalisering: övningar	3
3003	Befolkning, utveckling och globalisering: PM	3
4001	Geografiska informationssystem och kartografi	7.5
5001	Uppsats i kulturgeografi: teori och metod	2.5
5002	Uppsats i kulturgeografi: självständigt arbete	5

Kursens innehåll

Kursen består av följande moment:

1. Landskap och miljö, 15 hp
2. Ekonomiska och urbana geografier, 15 hp
3. Befolkning, utveckling och globalisering, 15 hp
4. Geografiska informationssystem och kartografi, 7,5 hp
5. Uppsats i kulturgeografi, 7,5 hp.

Kursen examineras i följande delar:

- Landskap och miljö: skriftlig dugga, 4 hp
- Landskap och miljö: övningar och exkursioner, 1,5 hp
- Landskap och miljö: seminarium och inlämning, 3 hp
- Landskap och miljö: hemtentamen, 6,5 hp
- Ekonomiska geografier, 7,5 hp
- Urbana geografier, 7,5 hp
- Befolkning, utveckling och globalisering, litteratur, 9 hp

Befolkning, utveckling och globalisering: övningar, 3 hp
Befolkning, utveckling och globalisering: PM, 3 hp
Geografiska informationssystem och kartografi, 7,5 hp
Uppsats i kulturgeografi: teori och metod, 2,5 hp
Uppsats i kulturgeografi: självständigt arbete, 5 hp

1. Landskap och miljö

Landskap och miljö syftar till att ge en överblick över sambandet mellan globala och lokala/regionala processer, i historisk tid och i nutid, med tyngdpunkten i Sverige, Europa och den fattiga delen av världen. Ett annat syfte med momentet är att introducera och ge exempel på landskapsstudier och dess potential för att belysa allmänna samhällshistoriska och samtida samhällsvetenskapliga frågor. Momentets fokus ligger på resursutnyttjande i betydelsen livsmedelsförsörjning och jordbruk. Stor vikt fästs vid de fysiska och konkreta avtryck som mänskliga aktiviteter har avsatt historiskt och avsätter i landskapet idag. Sambanden mellan mänskliga samhällens resursutnyttjande och dessa samhällens sociala och ekonomiska organisation å ena sidan och de miljöproblem som förekommer eller har förekommit å andra sidan är ett annat fokusområde.

2. Ekonomiska och urbana geografier

Ekonomiska och urbana geografier behandlar den ekonomiska ojämna utvecklingen och hur detta skapar en polarisering mellan världens "nord" och "syd", inom länder och i städer. På samma sätt behandlas det urbana temat på olika geografiska skalor från systemet av världsstäder till städers grannskap. Städers inre differentiering, markanvändning, stadsplanering och den byggda miljön behandlas. Perspektivet är brett samhällsvetenskapligt och diskuterar relationen mellan ekonomiska, politiska och sociala processer.

3. Befolkning, utveckling och globalisering

Befolkning, utveckling och globalisering riktar sig till dig som vill förstå vilka krafter som ligger bakom globaliseringen, men också till dig som vill ha en bas för fortsatta studier i ekonomiska, samhälls- eller miljövetenskapliga ämnen. Nästan 7 miljarder människor är utspridda över fem kontinenter. Hur kommer de att förändra världen under de närmaste fyrtio åren? Svaret diskuteras på denna kurs i demografi och utvecklingsstudier. Övningar ger dig grundläggande färdigheter i demografi. Kunskaper i demografi är användbara inom ett stort antal yrkesområden, t ex för den som arbetar med personalfrågor, marknadsföring, samhällsplanering. Att demografin också kan användas för att förutsäga framtida trender gör den inte mindre användbar.

4. Geografiska informationssystem och kartografi

Geografiska informationssystem och kartografi syftar till att du som student skall få grundläggande kunskaper om geografisk informationsbehandling och kartografi. Du får arbeta med olika digitala metoder att fånga data och skapa kartor och göra analyser i GIS. Stor vikt fästs vid analys av information. Målet är att du skall kunna redogöra för hur digital hantering av geografisk information kan användas, både teoretiskt och genom tillämpade exempel. Inom kursen genomförs ett antal projektarbeten med olika tematiska innehåll.

5. Uppsats i kulturgeografi

Uppsats i kulturgeografi består av ett självständigt arbete motsvarande 5 hp samt föreläsningar och seminarier som förberedelser för uppsatsarbetet. Kursen avslutas med en kritisk granskning av en uppsats samt försvar av den egna uppsatsen.

Förväntade studieresultat

Efter genomförd kurs förväntas studenten kunna:

1. Landskap och miljö

- redogöra för begrepp och processer samt olika typer av jordbrukssystem i världen, i historisk tid såväl som i modern tid.
- ge exempel på och förklara samband mellan övergripande processer och försörjnings system samt lokala landskap, i historisk tid såväl som i modern tid, i Sverige såväl som i den fattiga delen av världen
- urskilja viktiga faktorer och se samband mellan olika samhällens resursutnyttjande, deras sociala och ekonomiska struktur samt deras långsiktiga uthållighet, i historisk tid såväl som i modern tid.
- använda kartor och fältmaterial som källa till kunskap om landskapsförändringar
- genomföra en landskapsanalys och relatera landskaps- och miljöförändringar över tid till historiska och nutida processer.

2. Ekonomiska och urbana geografier

- redogöra för begrepp, geografiska mönster och omvandlingsprocesser inom det ekonomiskgeografiska och urbangeografiska fältet.
- diskutera och reflektera över aktuella samhälls- och forskningsfrågor inom fälten ekonomisk geografi och urbangeografi.

- tillämpa och reflektera över kvalitativa insamlings- och analysmetoder för studier inom momentets teman.
- genomföra ett mindre självständigt arbete omfattande frågeformulering, litteratursammanställning, hantering av data, analys och presentation.

3. Befolkning, utveckling och globalisering

- förklara grundläggande demografiska och utvecklingsteoretiska begrepp.
- beskriva grundläggande befolkningsgeografiska och socioekonomiska trender och teorier.
- tillämpa demografiska mått på statistiska grunddata.
- analysera rumsliga demografiska och socioekonomiska mönster och processer.
- värdera nationella och internationella datakällor kring demografi och utveckling samt sätt att mäta utveckling på.
- genomföra en prövning av grundläggande påståenden inom demografi och utvecklingsteori med hjälp av empiriska data.

4. Geografiska informationssystem och kartografi

- presentera och diskutera kartografins grunder såsom projektion, koordinatsystem och kartografiska konventioner.
- redovisa vilka kartor som finns i Sverige och använda digitala kartor praktiskt.
- diskutera hur digital hantering av geografisk information kan användas.
- tillämpa lämpliga metoder för att skapa digitala kartor.
- tolka och analysera rumslig geografisk information.
- redovisa resultat och kunskaper skriftligt på ett vetenskapligt korrekt sätt.

5. Uppsats i kulturgeografi

- formulera en problemställning med anknytning till behandlade frågor inom tidigare kurser i kulturgeografi och operationalisera denna i ett uppsatsarbete.
- tillämpa en undersöknings- och analysmetod och att följa en korrekt akribi.
- granska andras uppsatsarbeten enligt de krav som ställs för uppsatser inom denna kurs.
- i alla situationer identifiera forskningsetiska problem och normer och granska sitt eget och andras arbeten utifrån ett sådant normsystem.

Undervisning

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier, övningar, fältarbeten, projektarbeten, exkursioner, grupparbeten, PM-arbete, laborationer samt handledning.

Obligatorisk undervisning kan förekomma.

Kunskapskontroll och examination

a. Kursen examineras genom kunskapskontroll av de förväntade studieresultaten.

Kunskapskontroll sker genom muntliga och skriftliga prov.

b. Betygssättning sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

A = Utmärkt

B = Mycket bra

C = Bra

D = Tillfredsställande

E = Tillräckligt

Fx = Otillräcklig

F = Helt otillräckligt

c. Kursens betygsriterier delas ut vid kursstart.

d. För att få slutbetyg på hela kursen krävs lägst betyget E på proven Landskap och miljö: seminarium och inlämning, 3 hp, Landskap och miljö: hemtentamen, 6,5 hp, Ekonomiska geografier, 7,5 hp, Urbana geografier, 7,5 hp, Befolkning, utveckling och globalisering, litteratur, 9 hp, Befolkning, utveckling och globalisering: övningar, 3 hp, Befolkning, utveckling och globalisering: PM, 3 hp, Geografiska informationssystem och kartografi, 7,5 hp, Uppsats i kulturgeografi: självständigt arbete, 5 hp, samt lägst betyget G på proven Landskap och miljö: skriftlig dugga, 4 hp, Landskap och miljö: övningar och exkursioner, 1,5 hp, Uppsats i kulturgeografi: teori och metod, 2,5 hp.

e. Vid underkännande gäller att studerande som fått betyget Fx eller F på ett prov har rätt att genomgå fyra ytterligare prov så länge kursen ges för att uppnå betyget lägst E. Studerande som fått lägst betyget E på prov får inte genomgå förnyat prov för högre betyg.

f. Studerande som fått betyget Fx eller F på prov två gånger av en och samma examinator har rätt att få en annan examinator utsedd för att bestämma betyg på provet, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen

Övergångsbestämmelser

När kursen inte längre ges eller när kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten rätt att tre gånger under en treterminsperiod examineras enligt denna kursplan. Dock gäller fortfarande begränsningarna enligt punkten kunskapskontroll och examination ovan.

Begränsningar

Kursen får inte tas med i en examen tillsammans med kurserna Kulturgeografi I, 60 hp (KG1201), Landskap och miljö, 15 hp (KG1203), Ekonomiska och urbana geografer, 15 hp (KG1204), Geografiska informationssystem och kartografi, 7,5 hp (KG1206), Uppsats i kulturgeografi, 7,5 hp (KG2202), Samhällsplanering I-II, 60 hp (KG1210). Kursen överlappar innehållsmässigt med momentet Ekonomiska geografer, 7,5 hp, inom Kulturgeografi II, 30 hp (KG2201) till en omfattning av 7,5 hp.

Kurslitteratur

1. Landskap och miljö

Ahlberg, N: Stadens mönster □ de historiska kartorna berättar s. 9-55. Riksantikvarieämbetet 1998.

Atkins P, Roberts B, Simmons I: People land and time: kap. 1-13 (intensiv läsning), kap. 17-20 (extensiv läsning). Arnold London 1998.

Berg, E G: Genderiserade äldre kartor, i Rum □ upplevelsevärld □ samhälle, red. Forsberg, G, Grenholm, C. och Jakobsen, L, s 23□41. Karlstad 2002.

Cserhalmi N: Fårad mark s. 65-160. Bygd och Natur Nr. 6 1997.

Djurfelt, G: Mera mat: att brödföda en växande befolkning. Arkiv Lund 2001.

Hodder, R: Development geography. Routledge London 2000.

Knox, Paul L. & Sallie A. Marston (2007, fjärde upplagan) Places and Regions in Global Context. Human Geography. London: Prentice-Hall International, valda delar.

Kulturminnen och kulturmiljövård s. 110-117: ingår i Sveriges Nationalatlas. Höganäs 1994.

Larsson, B M P, Morell, M och Myrdal, J: red. Agrarhistoria. LTs förlag 1997. Kap 2: Sporrang, U:

Odlingslandskapet före 1750. kap 15: Morell, M: Kosthållets utveckling kap 18: Hoppe, G: Jordskiftena och den agrara utvecklingen.

Ian Simmons: Miljöhistoria, en introduktion. Studentlitteratur 1994.

Widgren mfl: Odlingslandskapet under äldre järnålder, i Jordbrukets första femtusen år s. 267-319. Natur och Kultur/LTs förlag 1998.

Tillkommer texter i samband med seminarier och slutuppgiften.

2. Ekonomiska och urbana geografer

Dicken, Peter (2007, femte upplagan): Global Shift. Mapping the Changing Contours of the World Economy. London: Sage Publications.

Knox, Paul & Pinch, Steven (2006, femte upplagan) Urban Social Geography. Harlow: Pearson.

Knox, Paul L. & Sallie A. Marston (2007, fjärde upplagan) Places and Regions in Global Context. Human Geography. London: Prentice-Hall International, kapitel 7, 9, 10, 11, 12

Lantz, A. (2007, andra upplagan) Intervjumetodik. Lund: Studentlitteratur.

Stockholm □ den planerade staden. Bebyggelsehistorisk tidskrift. Nr 34. 1997 (150 sidor)

Bodström, Kerstin. Exkursionsguide.

Litteratur till PM

3. Befolkning, utveckling och globalisering

Knox, Paul L. & Sallie A. Marston (2007, fjärde upplagan) Places and Regions in Global Context. Human Geography. London: Prentice-Hall International, valda delar.

Szirmai, Adam (2005): The dynamics of socio-economic development : an introduction. Cambridge : Cambridge University Press. Cirka 700 sidor

Weinstein, Jay A och Pillai Vijayan K (2001) Demography : the science of population, Boston, Mass. : Allyn and Bacon, ca 400 sidor.

Artiklar

4. Geografiska informationssystem och kartografi

Hall, Ola, Alm, Göran, Ene, Stefan & Jansson, Ulf (2003): Introduktion till Kartografi och geografisk information. Studentlitteratur. Lund. (205 s.)

Olsson, Lennart red (2005): Geografiska informationssystem: tillämpningsexempel. Formas, Liber distribution, Stockholm (Svensk geografisk årsbok) (177 s.)
Samt artiklar till teman

5. Uppsats i kulturgeografi

Gren, M., Hallin, P-O., Kulturgeografi en ämnesteoritisk introduktion, Liber, Malmö
Schött, K. m fl (1998) Studentens skrivhandbok, Liber, Stockholm.

Med reservation för eventuella ändringar.